

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Теорія музики»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

 Гірник М.Ю.

27 серпня 2025
Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВА МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА*(МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА)

галузь знань
спеціальність
освітньо-професійний ступінь
освітньо-професійна програма

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
B5 Музичне мистецтво
Фаховий молодший бакалавр
Музичне мистецтво

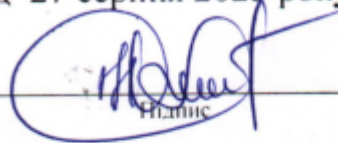
Розробники:

Росул Тетяна Іванівна, викладачка-методистка, кандидатка мистецтвознавства;

Стинич Наталія Іванівна, викладачка-методистка

Програму навчальної дисципліни «Світова музична література»*(музична література) обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Теорія музики», протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Стинич Н.І.

ПІБ

*інтегрований курс загальноосвітньої підготовки в ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни					
	денна форма навчання					
Кількість кредитів – 9*	Курс 1		Курс 2		Курс 3	
	Семестр 1	Семестр 2	Семестр 3	Семестр 4	Семестр 5	Семестр 6
	1	2	3	4	5	6
	Практичні					
	32*	40*	32*	40*	32*	40*
Загальна кількість годин -270*	Самостійна робота					
	13*	5*	13*	5*	13*	5*
	Форми підсумкового контролю: Залік - 6 семестр					

* Години за ОПШ

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН

Дисципліна «Світова музична література»* (музична література) є логічним продовженням предмету «Музична література» і передбачає вивчення кращих зразків зарубіжної музики другої половини ХІХ – ХХ століття. Даний курс формує у здобувачів уміння осмислювати музично-історичний процес як цілісне явище, в основі якого лежить зміна історичних систем мислення, котрі виявляються у трансформаціях художніх стилів та методів. Поглиблений аналітичний підхід до програмового матеріалу дозволяє вийти на більш високий рівень узагальнення мовно-стильових рис як конкретної епохи, так і творчої особистості. Курс покликаний навчити студентів аналізувати значущі явища музичного мистецтва у відповідності з актуальними підходами сучасного музикознавства.

Основна мета курсу – набуття здобувачами знань про еволюцію музичної культури другої половини ХІХ – ХХ ст. у різних країнах, знайомство з творчістю кращих представників національних композиторських шкіл та орієнтація майбутніх педагогів-музикантів у системі музичних жанрів, композиторських технік і стилів.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Світова музична література»* (Музична література):

Повинен знати:

- знати досягнення видатних композиторів та їх місце в історії музики;
- знати основні риси того чи іншого музичного стилю, напрямку, течії і їх конкретні прояви у творчості композитора;
- термінологічний тезаурус з метою його практичного застосування у процесі майбутньої фахової діяльності;
- знати досягнення видатних композиторів та їх місце в історії музики;
- знати основні риси того чи іншого музичного стилю, напрямку, течії і їх конкретні прояви у творчості композитора;

Повинен вміти:

- опрацьовувати навчально-методичну, музикознавчу, довідкову літературу;
- уміти визначати на слух музичні твори різних епох і стилів;
- уміти пояснювати феномен музики як особливої форми художнього освоєння світу;
- розуміти національні особливості різних композиторських шкіл;
- уміти співвідносити біографічні факти і явища з художнім відображенням дійсності у музиці композитора;
- уміти аналізувати та інтерпретувати музичні твори в єдності їх змісту, форми і техніки композиції;
- усвідомлювати місце творів світової класики у музичній та художній культурі свого часу.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобути знання мистецького спрямування.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 3** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК 5** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 6** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
- ЗК 8** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

Спеціальні компетентності:

- СК 1** Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.
- СК 4** Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК 5** Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.
- СК 8** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК 9** Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.
- СК 10** Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.
- СК 11** Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.
- СК 13** Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.
- СК 14** Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- РН 5** Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.
- РН 6** Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.
- РН 9** Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності.
- РН 13** Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.
- РН 15** Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

**РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН
МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I КУРС

**Тема 1. Вступ. Огляд історії музичного мистецтва до початку XVIII ст.
Виникнення опери**

Предмет та завдання курсу. Специфіка музично-історичного пізнання. Музична культура як специфічний різновид культури. Багаторівневність музичної культури: музична культура суспільства, групи людей, людини. Теорії походження музики. Поняття "музична культура епохи". Музична культура суспільства як вираження музичної культури епохи. Музичне мистецтво як ядро музичної культури епохи. Періодизація музичного мистецтва. Характерні риси музичної культури первісної доби, давніх цивілізацій, епох античності, середньовіччя, Відродження і бароко. Культурно-історичні передумови виникнення жанру опери. Діяльність представників оперних шкіл Італії, Англії, Франції. Розвиток інструментальної музики XVII ст.: органна, клавірна, струнна музика Дж. Фрескобальді, Д. Букстехуде, А. Кореллі, А. Вівальді, Ф. Куперена.

Тема 2. Творчість Г.Ф.Генделя

Творчість Г.Ф.Генделя як одна з вершин розвитку музичної культури епохи бароко. Гуманізм мистецтва Генделя. Багатогранність творчості. Творчий шлях Генделя, формування стилю. Класичний тип ораторій Генделя. Структура ораторій, трактування вокальних і хорових партій. Оркестр. Ораторія «Самсон». Монументальний стиль. Героїко-епічний характер образів. Драматургія твору.

Інструментальні жанри в творчості Г.Ф.Генделя. Клавірні твори. Особливості клавірних сюїт Генделя. Concerti grossi – вершина інструментальної творчості композитора. Значення творчості Генделя.

Тема 3. Творчість Й.С.Баха

Й.С.Бах і епоха. Тематика, образний світ музики Баха. Високоетичність, філософічність бахівської музики. Багатогранність творчості. Творчий шлях Й.С.Баха. Особливості музичного стилю Й.С.Баха. Мелодика творів Й.С.Баха.

Фуга – центральна поліфонічна форма у творчості Баха. Структура фуґи. Органна творчість. Особливості композицій; навторство в жанрі. Токата і фуга ре-мінор, хоральні прелюдії. Образний зміст, композиція творів.

Клавірна творчість. Роль Й.С.Баха у розвитку мистецтва гри на клавірі. «Хроматична фантазія і фуга» ре-мінор - видатні зразки клавірного мистецтва Й.С.Баха. Образний зміст, тематизм, будова прелюдій і фуг.

Вокально-інструментальні жанри. Меса сі-мінор, «Пасіони за Матфеєм»: будова творів, образний зміст. Особливості трактування жанру.

Тема 4. Творчість Х.В.Глюка

Значення жанру опери у творчій спадщині К.В.Глюка. «Орфей» – перша реформаторська опера Глюка. Трактовка давньогрецького міфу в дусі суворої, високої античної драми. Драматургія опери. Єдність музичного та сценічного розвитку. Теоретичне обґрунтування оперної реформи у передумові до опери «Альцеста». Принципи оперної реформи Глюка. Ідеї французьких енциклопедистів та оперна естетика Глюка. Боротьба «глюкістів» і «піччіністів». Значення творчості Глюка.

Тема 5. Віденський класицизм. Творчість Й.Гайдна

Класицизм як стиль; його розвиток в XVII – поч. XIX ст. (класицизм XVII ст., просвітницький класицизм XVIII ст.) Віденський класицизм – вершина розвитку стилю. Чіткість форми, багатство і повнота музичних образів. Основні жанри: симфонія, соната, концерт, квартет. Сонатна форма. Чотиричастинний сонатно-симфонічний цикл. Характеристика змісту та можливих форм частин циклу. Простота і ясність музичних тем. Оркестр віденських класиків.

Творчий шлях Й.Гайдна. Народні витоки творчості і його зв'язок з багатонаціональним фольклором Австрії. Жанрова різноманітність тематизму.

Ведучі жанри: симфонія, соната, квартет. Еволюція жанру симфонії у творчості композитора. «Лондонські симфонії» – вершина гайднівського симфонізму. Симфонії № 103 (Es-dur) – класичний зразок зрілого стилю композитора. Образний зміст, форма частин циклу. Рівень контрасту між основними темами у першій частині. Розвиток тематичного матеріалу. Єдність циклу.

Жанр фортепіанної сонати у творчості Гайдна.

Ораторія «Пори року»: ідейний зміст, сюжет; відмінність її від ораторій Генделя. Значення творчості Гайдна.

Тема 6. Творчість В.А.Моцарта

Творчість В.А.Моцарта – один з найважливіших етапів у світовому розвитку жанрів опери, симфонії, концерту, камерної музики. Творчий шлях В.А.Моцарта. Особливості музичної мови В.А.Моцарта.

Оперна творчість В. Моцарта. Жанрова різноманітність опер Моцарта; елементи жанрового синтезу у зрілих операх. Оперна драматургія Моцарта, відмінність її від оперної естетики Глюка. Композиційна структура моцартівських опер. Новаторство в області музичної характеристики оперних героїв. Багатство музичних характеристик. Роль ансамблевих сцен. Новаторство в області оперних форм. Роль оркестру.

Опери “Весілля Фігаро”, “Дон Жуан” (1787), “Чарівна флейта”. Композиції опер. Драматургія. Музичні характеристики головних героїв. Трактовка оперної увертюри, значення арій, ансамблів і хорів у розкритті музичної драматургії опери. Роль оркестру. Значення оперної творчості Моцарта.

Симфонічна творчість. Еволюція жанру симфонії у творчості Моцарта. Органічна єдність циклу в пізніх симфоніях. Симфонія № 40, соль-мінор як зразок лірико-драматичного типу симфонізму. Образний зміст і форма частин циклу.

Клавірна творчість В.А.Моцарта. Жанр фортепіанної сонати. Образний зміст і композиції сонат ля-мажор .

Кантатно-ораторіальні жанри у творчості Моцарта. “Реквієм”, його значення для розвитку європейської хорової музики.

Значення творчості Моцарта.

Тема 7. Творчість Л.ван Бетховена

Місце Бетховена в історії європейської музичної культури. Тематика і образний світ музики Бетховена. Інструментальна музика – основна сфера творчості Бетховена. Творчий шлях.

Проблеми бетховенського стилю. Бетховен і естетика классицизму та романтизму. Героїка – характерна риса музики Бетховена. Вплив масового революційного мистецтва (Франції) на музичне мислення композитора.

Фортепіанна соната – “творча лабораторія” композитора. Еволюція жанру – еволюція стилю Бетховена. Образний зміст, драматургія сонат №№ 8, 14, 23 (форма частин циклу; рівень контрасту між основними частинами в сонатному аллегро; розвиток тематичного матеріалу; трактування і єдність циклу). Романтичні тенденції у пізніх сонатах.

Симфонічна творчість. Оригінальність “Героїчної симфонії”. Образний зміст; драматургія циклу. Симфонія до-мінор, № 5 як втілення основної теми бетховенської творчості – героїки і трагедії боротьби. Драматургія твору. Принцип монотематизму. “Пасторальна” симфонія № 6, фа-мажор - програмні тенденції. Симфонія № 9, ре-мінор: особливості музичної драматургії; синтез інструментальних та вокально-інструментальних жанрів.

Програмна увертюра “Егмонт”. Значення творчості Бетховена.

2 КУРС

Тема 1. Романтизм в музиці. Творчість Ф.Шуберта

Соціально-політичні передумови виникнення романтизму, як ідейного та художнього напрямку в європейській культурі кінця XVIII – поч. XIX ст. Філософсько-естетичні основи романтизму.

Романтизм – основний напрям у музиці XIX ст. Особливості та характерні ознаки, які вносять композитори-романтики у внутрішній зміст та в композиційну структуру музичних творів. Жанри романтичної музики: традиційні (опера, балет, симфонія, концерт, соната, сюїта) і особливості їх трактування; нові (симфонічна поема, концертна увертюра, вокальний цикл, вокальна інструментальна балада, пісня без слів, новелета, інтермеццо, рапсодія, арабеска).

Світове значення епохи романтизму в літературі та музиці.

Франц Шуберт – перший віденський романтик. Творчий шлях Шуберта. Роль побутової і народної музики в художньому формуванні композитора. Пісенність – основа стилю Шуберта. Образний та ідейний зміст музики.

Вокальна творчість. Тематика пісень. Трактовка поетичного тексту. Нові виразові засоби. Пісні на слова Гете (“Гретхен за прялкою”, “Лісовий цар”). Вокальні цикли: “Прекрасна мельничиха”, “Зимовий шлях”.

Симфонічна творчість. Пісенний симфонізм Шуберта. Лірико-драматична симфонія № 8, сі-мінор. Особливості трактовки сонатно-симфонічного циклу. Співвідношення класичних та романтичних тенденцій. Значення творчості Шуберта.

Тема 2. Творчість К.М.Вебера

К.М.Вебер – творець німецької національно-романтичної опери. Творчий шлях К.М. Вебера – композитора, диригента, піаніста, музичного критика.

Оперна творчість. Жанрова різноманітність опер. Казково-побутова опера “Фрейшюц”, її значення і особливості драматургії. Національна основа, зв’язок з традиціями зінгшпілю. Трактовка арій, ансамблів, драматичних сцен. Роль оркестру. Увертюра, відображення в ній змісту опери. Значення творчості Вебера.

Тема 3. Італійський музичний романтизм. Творчість Н.Паганіні

Соціально-політичні передумови виникнення романтизму, як ідейного та художнього напрямку в європейській культурі кінця XVIII – поч. XIX ст. Філософсько-естетичні основи романтизму в Італії.

Н.Паганіні – представник італійського музичного романтизму. Творчий шлях Н.Паганіні – композитора, скрипаля-віртуоза та гітариста.

Інструментальна творчість. Концерт для скрипки з оркестром №2, особливості драматургії. Національна основа, зв’язок з традиціями. Значення творчості Н.Паганіні.

Тема 4. Творчість Дж.Россіні

Національно-визвольна боротьба італійського народу, рух карбонаріїв, “Молода Італія”. Рісорджіменто. Романтичні тенденції в італійській літературі. Італійська опера першої половини XIX ст. Особливості формування нової оперної школи.

Джоакіно Россіні. Творчий шлях Россіні. “Севільський цирульник” – вершина розвитку жанру опери-буффа. Сюжет, лібретто, драматургія опери. Значення творчості Россіні.

Тема 5. Творчість Ф.Мендельсона

Творчий шлях Ф.Мендельсона. Провідні жанри творчості: симфонічна музика, фортепіанна мініатюра. Романтичні і класичні тенденції у творчості Мендельсона.

Симфонічна творчість. “Сон у літню ніч” як зразок німецького романтичного симфонізму. Програмність. Образний зміст. Скрипковий концерт – шедевр інструментальної музики. Образний зміст. Романтичне трактування циклу.

Фортепіанна творчість. “Пісні без слів”, їх значення у формуванні творчого стилю композитора. Значення творчості Мендельсона.

Тема 6. Творчість Ф.Шумана

Творчий шлях Шумана. Основні теми і образи музики. Роль літератури у творчості Шумана. Фортепіанна і вокальна музика – ведучі жанри у творчості композитора. Особливості музичного стилю.

Фортепіанна творчість. Цикл “Карнавал”: програмність, образний зміст, особливості драматургії.

Тематика і особливості вокальної лірики Шумана. Звертання до нової романтичної поезії. Посилення суб’єктивних і психологічних моментів у піснях Шумана. “Любов поета” на сл. Гейне: образний зміст, особливості драматургії циклу. Порівняльна характеристика творчих методів Шуберта і Шумана. Значення творчості Шумана.

Тема 7. Творчість Г.Берліоза

Суспільно-історичні умови розвитку музичної культури Франції XIX ст. Револьюційно-демократичні тенденції. Французька романтична література.

Творчий шлях Г.Берліоза. Г.Берліоз як основоположник програмного симфонізму. Симфонічна творчість. Програмна симфонія: “Фантастична симфонія”. Новаторство форми, гармонії, інструментовки; принцип монотематизму; трансформація музичного тематизму. Значення творчості Берліоза.

Тема 8. Творчість Ф.Шопена

Суспільно-історичні умови розвитку музичної культури Польщі у XIX ст. Фредерік Шопен – основоположник польської музичної класики. Тематика і образний світ музики Шопена. Класичні та романтичні тенденції. Жанрова різноманітність фортепіанних творів Шопена. Творчий шлях Шопена.

Особливості музичної мови. Цикл 24 прелюдії: коло тем і музичних образів. Жанрова різноманітність п’єс. Структура циклу.

Балади Шопена – новий романтичний жанр фортепіанної музики. Можливість програмних паралелей з баладами Міцкевича. Особливості і структура музичної форми кожної композиції. Перша баллада: своєрідність лірико-драматичної трактовки. Пісенні і танцювальні витoki тематизму. Драматургія твору.

Соната № 2: образний зміст, драматургія твору. Романтичні тенденції в трактуванні циклу.

Ноктюрни. Інтерпретація жанру. Високохудожня поетизація побутових жанрів (мазурки, вальси, полонези). Етюди Шопена. Традиції і новаторство. Значення творчості Шопена.

Тема 9. Творчість Ф.Ліста

Історичні умови розвитку угорської музичної культури в XIX ст. Розквіт національної культури. Стиль вербункош.

Ф.Ліст – класик угорської музики. Його зв’язки з іншими національними культурами. Світове значення виконавської, композиторської, суспільно-музичної, педагогічної діяльності Ліста. Естетичні і філософські погляди. Творчий шлях Ліста.

Ведучі принципи творчості Ліста. Симфонічна поема “Прелюди”: образний та ідейний зміст, своєрідність трактування жанру.

Фортепіанна творчість Ліста. Коло тем і музичних образів; жанрова різноманітність творів. Характеристика циклу “Роки мандрів”, Угорських рапсодій Ліста. Соната сі-мінор – унікальний твір у фортепіанній літературі. Образний та ідейний зміст. Особливості композиції. Інші твори Ліста. Значення творчості Ліста.

Тема 10. Творчість Ш.Гуно

Суспільно-політична та культурна обстановка у Франції в період від лютневої революції до кінця Другої республіки (1848-1871). Жанрова різноманітність творчості французьких композиторів. Опера. Реалістичні тенденції. Лірична опера (Ш. Гуно, Ж. Бізе, Л. Деліб, К. Сен-Санс, Ж.Масне, А. Тома). Натуралістичні і вериські тенденції в опері (А. Брюно, Г.Шарпантьє). Поглиблення реалістичних принципів ліричної опери (Ж. Бізе, “Кармен”). Французька оперета (Ж. Оффенбах, Ф. Ерве, Ш. Лекон, Р. Планкет).

Ш.Гуно – один з найбільших представників жанру ліричної опери. Особливості жанру ліричної опери. “Фауст” – кращий зразок ліричної опери Ш.Гуно. Значення творчості Ш.Гуно.

Тема 11. Творчість Ж.Бізе

Життєвий і творчий шлях Ж.Бізе. Оперна творчість Бізе. Драматизація жанру ліричної опери.

Новаторська сутність опери “Кармен”. Новела П. Меріме і особливості лібретто. Реалістична концепція опери. Музична характеристика головних героїв, народу. Особливості драматургії опери.

Симфонічна творчість. Оркестрова сюїта “Арлезіанка”, її зв’язок з драмою А. Доде. Особливості музичної драматургії. Образний стрій. Значення творчості Ж. Бізе.

Тема 12. Творчість С.Франка

Композиторська, виконавська, педагогічна діяльність С.Франка. Симфонічна творчість. Симфонія ре-мінор – видатний твір Франка. Образний зміст і драматургія циклу.

Фортепіанні твори. «Прелюдія, хорал і фуга» (1884) – приклад оригінальної трактовки поліфонічного циклу. Тенденції до зближення специфіки органної і фортепіанної техніки. Значення творчості Франка.

Тема 13. Творчість К.Сен-Санса

Життєвий і творчий шлях К.Сен-Санса. Палітра інструментальної музики Каміля Сен-Санса. «Інтродукція та рондо-капрічіозо» для скрипки з оркестром. Значення творчості К.Сен-Санса.

3 КУРС

Тема 1. Творчість Дж. Верді

Суспільно-історичні умови розвитку музичної культури Італії другої половини XIX ст. Національно-визвольна боротьба. Опера – ведучий жанр італійської музики XIX ст. Зв’язок творчості Д.Верді з національно-визвольною боротьбою, з суспільними та літературними течіями. Естетичні погляди Верді. Творчий шлях Верді.

Оперна творчість. Оперы 40-х років. Особливості романтичної драматургії Верді; різноманітність творчих завдань; інтенсивні пошуки нового музично-драматичного стилю, Оперы 50-х років. Тематика соціальної нерівності, трагедії, драми героїв в умовах існуючого ладу. Формування нових принципів драматургії: опера – реалістична музична драма людських характерів, людських страстей. Метод реалізму Верді. Трактовка арій, ансамблів, сцен, хорових епізодів в операх 50-х років. Вокальна мелодія Верді. Роль оркестру.

«Ріголетто» – жанр реалістичної соціальної драми. П'єса В. Гюго «Король забавляється» і лібрето опери. Драматургія опери. Мистецтво контрастної драматургії. Музична характеристика героїв.

«Травіата» – жанр лірико-психологічної драми. Побутова драма О.Дюма-сина «Дама з камеліями» і опера Верді. Особливості драматургії. Роль народно-побутових жанрів як найважливіший засіб музичної характеристики героїв опери, драматичних ситуацій (узагальнення через жанр). Роль інтонацій і ритмів вальсу в драматургії опери. Музична характеристика головних героїв. Роль оркестру.

Оперы 60-70-х років. Шлях Верді від «номерної опери» до жанру музичної драми. Система лейтмотивів; метод наскрізного симфонічного розвитку. «Аїда». Органічний синтез в опері двох основних ліній творчості Верді: лінії «великої» героїчної опери та лінії лірико-психологічної опери. Високий рівень майстерності композитора-драматурга. Мелодичне багатство. Органічна єдність наскрізної дії з внутрішньою завершеністю центральних драматичних моментів. Значення творчості Верді.

Тема 2. Творчість Р.Вагнера

Вагнер і європейська музика 2-ої половини ХІХ ст. Естетичні та філософські погляди композитора. Творчий шлях Вагнера.

Оперна творчість. Принципи оперної реформи. Опера «Тангейзер»: нові принципи драматургії. «Лоенгрін» – вище досягнення Вагнера 40-х років. Драматургія опери. Музична характеристика головних героїв. Співвідношення вокального та інструментального начал.

Тетралогія «Перстень нібелунгів»: грандіозність задуму. Героїко-епічні і філософсько-психологічні тенденції опер. Драматургія. Образне багатство. Симфонічні епізоди тетралогії: «Політ валькірій» з опери «Валькірія», «Шелест лісу» з опери «Зігфрід», «Граурний марш» з опери «Загибель богів».

Музична мова Вагнера. Характер тематизму (вокальна та інструментальна музика). Оркестрова майстерність Вагнера. Еволюція лейтмотивної системи. Вагнер і світовий музичний театр ХІХ-ХХ ст.

Тема 3. Творчість Й. Брамса

Творчий шлях Й.Брамса. Образний та ідейний зміст музики Брамса. Пісенна основа музики композитора, зв'язок з фольклором різних країн. Фортепіанна та симфонічна музика – найяскравіші сторінки творчості Брамса. Й.Брамс – майстер малих форм, творець фортепіанних і вокальних мініатюр. Роль фортепіанних варіаційних циклів у творчості композитора. Варіації на тему Паганіні (етюди для ф-но тв. 35, 1862-1863) – енциклопедія брамсівського піанізму). Фортепіанні п'єси 90-х років (тв. 116-119). Фортепіанні та скрипковий концерти.

Симфонії. Орієнтація Брамса на традиції класичного типу симфонії, зокрема на бетховенські традиції. Симфонії Брамса – інструментальна драма. Лірико-філософський, лірико-драматичний тип симфонізму. Симфонія № 4, мі-мінор: образно-ідейний зміст твору, особливості композиції, драматургія симфонії. Значення творчості Брамса.

Тема 4. Чеська музична культура др. пол. ХІХ ст. Творчість Б. Сметани

Суспільно-історичні умови розвитку чеської музичної культури. Національно-визвольний рух. Розквіт національної культури на початку ХІХ ст.

Б.Сметана – основоположник чеської національної музичної школи. Творчий шлях композитора. Оперна творчість. Комедійна опера «Продана наречена». Новаторська трактовка жанру народної комедійної опери. Драматургія опери. Музична характеристика головних героїв. Зв'язок з фольклором та пісенно-танцювальними жанрами.

Симфонічні твори Сметани. Симфонічна поема «Влтава» з цикл «Моя Батьківщина». Новаторська трактовка жанру симфонічної поеми. Значення творчості Сметани.

Тема 5. Творчість А. Дворжака

А.Дворжак – класик чеської музики. Творчий шлях Дворжака. Симфонічна творчість. «Слов'янські танці». Симфонія «З Нового світу» – видатний твір Дворжака, вершина чеського симфонізму. Програмні тенденції. Використання негритянського і чеського мелосу. Драматургія циклу і характеристика частин. Значення творчості Дворжака.

Тема 6. Творчість Е. Гріга

Історичні умови розвитку норвезької музичної культури у ХІХ ст. Ріст національної самосвідомості норвежців; національно-визвольний рух; розквіт літератури, мистецтва у середині і другій половині ХІХ ст.

Е.Гріг – класик норвезької музичної культури. Творчий шлях Гріга. Особливості норвезької народної музики та її вплив на формування важливих рис стилю Гріга. Музична мова Гріга.

Фортепіанна творчість. Концерт для фортепіано з оркестром ля-мінор – шедевр світової музики в даному жанрі. Образний зміст, тематизм, зв'язок з народними джерелами. Особливості розвитку музичних образів. «Ліричні п'єси»: програмність, циклічність п'єс, багатство музичних образів.

Симфонічна творчість. Музика до драми Ібсена «Пер Гюнт». Оркестрові сюїти. Значення творчості Гріга.

Тема 7.

Імпресіонізм. Творчість К.Дебюссі

Суспільно-політичне життя Франції на межі ХІХ–ХХ сторіч. Французька література та мистецтво на межі ХІХ–ХХ сторіч. Розвиток філософської думки (позитивізм, неотомізм, ірраціоналізм, інтуїтивізм) та вплив її на мистецтво.

Імпресіонізм у французькому образотворчому мистецтві. Естетика імпресіоністів. Формування нового мистецтва на естетиці символізму, імпресіонізму.

Музичне життя Франції. Ідея відродження національного духу у французькому мистецтві. Музичний імпресіонізм. Пошуки нових засобів музичної виразності.

Дебюссі та музика ХХ ст. Тематика та образний світ музики Дебюссі. Принцип програмності. Творчий шлях Дебюссі.

Особливості музичної мови. Новаторство у всіх засобах музичної виразності. Симфонічна творчість Дебюссі. Відхід від традицій європейського симфонізму. Оркестр Дебюссі. «Післяобідній відпочинок Фавна» – як «маніфест музичного імпресіоналізму». Симфонічний триптих «Ноктюрни» – авторська програма та її музичне втілення.

Фортепіанний стиль Дебюссі. Зв'язок з традиціями клавесиністів. Риси звукопису. «Бергамаська сюїта». «Прелюдії» – вершина фортепіанної творчості композитора. Програмність п'єс; принципи втілення її в музичний текст. Імпресіоністична поетика Дебюссі. Значення творчості Дебюссі.

Тема 8. Творчість М.Равеля

Творчий шлях Равеля. Тематика та зміст музики Равеля. Образно-стильова еволюція творчості композитора. Особливості музичної мови.

Фортепіанна музика Равеля як образно-стильова еволюція творчості. Ранні твори – зразки імпресіоністичного піанізму. Сонатина як втілення класицистської традиції у творчості М.Равеля.

Симфонічна творчість. «Болеро» – шедевр європейського симфонізму. Особливості композиції твору; оркестрова майстерність Равеля. Значення творчості Равеля.

Тема 9. Веризм. Творчість П.Масканьї, Р.Леонкавалло

Веризм як течія в італійській літературі останньої чверті ХІХ ст. Тематика веризму. Тенденції натуралізму, міщанської мелодрами. Оперний веризм, його зв'язки і відмінність від літературного веризму.

П'єтро Масканьї – автор першої вериської опери «Сільська честь». Характерні риси стилю нової оперної школи.

Руджеро Леонкавалло і його опера «Паяци». Продовження розвитку нових рис вериської оперної школи. Складність симфонічного розвитку. Розгорнутість системи лейтмотивів. Синтез вокальних та інструментальних засобів розвитку в пролозі.

Тема 10. Творчість Дж.Пуччіні

Дж.Пуччіні – видатний представник італійської опери кінця ХІХ – поч. ХХ ст. Спільні та відмінні принципи оперної естетики Верді і Пуччіні. Творчий шлях Пуччіні. Опера – ведучий жанр у творчості Пуччіні. «Богема» – одна з кращих опер Пуччіні. Драматургія. Роль оркестру. Опера «Тоска»: риси музичної драми і вериської опери. Музична характеристика головних героїв. «Мадам Баттерфлай»: пошуки нових форм музичної виразності. Використання японського мелосу. Особливості драматургії. Характеристика головних героїв. Значення творчості Пуччіні.

Тема 11. Творчість Г. Малера

Музичне життя Німеччини та Австрії на межі ХІХ – поч. ХХ ст. Складність, діалектичність зміни музичних течій, напрямів, стилів.

Творчий шлях Г.малера. Музична мова Г.Малера. Симфонічна творчість. Автобіографічність симфоній Малера. Трактовка сонатно-симфонічного циклу.

Масштабність форми. Особливості будови сонатного аллегро. Роль поетичного тексту (слова) у симфонічній концепції Малера. Симфонія №1, Ре-мажор. Образний зміст; драматургія твору. Зв'язок симфонії з вокальним циклом «Пісні мандрюючого підмайстра». Симфонія № 4. Особливості драматургії. «Пісня про Землю».

Симфонія № 4. Ідейно-поетичний та інтонаційний зв'язок з піснями «Чарівного рота хлопчика». Принципова установка на ясність та простоту музичної мови. Гротескова карнавальність образів, алегоричність змісту, інфантильність емоцій. Інтонаційна гідність частин симфонії. Аналіз твору.

«Пісні про померлих дітей». Образний зміст, особливості трактовки циклу і драматургія. Значення творчості Малера.

Тема 12. Нова віденська школа

Об'єднання значних композиторів Австрії 20-х рр. ХХ століття. Відбиття суспільних ідеалів епохи у творчості. Історичні і соціальні передумови виникнення експресіонізму в Європі (література, театр, живопис, музика). Характерне коло образів - похмурий песимізм, відчай, жах, трагічний розлад особистості з дійсністю, втрата сенсу життя. Реформування традицій музичного мистецтва, музичної мови - як пошук адекватної виражальності.

А.Шенберг - педагог, фундатор нововіденської школи, її теоретик. Творчий портрет. Еволюція стилю від традицій романтизму до атональної, додекафонної та серійної системи композиції. Головні постулати додекафонії, головні жанри і твори.

«Свідок з Варшави» - найяскравіший приклад музичного експресіонізму. Відтворення найменших подробиць жахливої атмосфери концтабору періоду Другої світової війни. Пошуки нової виразності. Узагальнений аналіз твору.

А.Берг - послідовник та учень А. Шенберга. Еволюція стилю від романтизму до атональної, додекафонної та серійної системи композиції. Невеликий обсяг творчої спадщини (всього 13 опусів) та майстерність, значущість кожного твору, розмаїття жанрів. Характерна для епохи система образів. Центральна постать людини, гострі соціальні конфлікти, психологізм оперних творів.

Опера «Воцек». Історія створення. Новаторська оригінальна композиція опери, застосування принципів і жанрів інструментальної музики, велика роль симфонічного оркестру. Складність гармонійної мови, лейтгармонії у партії Воцтека. Своєрідність вокального стилю. Узагальнений аналіз вибраних фрагментів твору.

Концерт для скрипки з оркестром, історія створення. Поєднання традицій романтичного концерту з додекафонним методом у композиції. Симетричність двочастинного циклу, чіткість композиції. Узагальнений аналіз твору.

Тема 13. Творчість Р.Штрауса

Творчий шлях Р.Штрауса. Симфонічна поема, опера – основні жанри у творчості композитора. Принципи програмності симфонічної музики Штрауса. Монотематизм, трансформація тематичного матеріалу. Театральність музики. Штраус – майстер оркестровки. Тракткування жанру поеми. Складність музичної форми.

Симфонічні поеми «Дон Жуан», «Тіль Ейленшпігель». Образний зміст. Особливості композицій поем. Принципи втілення літературної програми у музику. Значення творчості Штрауса

Тема 14. Творчість П. Хіндеміта

Універсальність діяльності - видатний виконавець, альтист, теоретик-науковець, викладач, композитор. Період 20-х років - період формування. Організація фестивалів камерної музики. Камерні жанри у творчості композитора. Зрілий період творчого стилю - 30 роки. Соціальна, філософська тема в опері «Художник Матіс» та «Гармонія світу». «Парність жанрів» симфонія-опера. Еміграція. Післявоєнний період. Гастрольна та викладацька діяльність.

«Людус тоналіс». Неокласичні тенденції у творчості композитора - відродження жанрів бахівської та добахівської доби. Традиції Й. С. Баха та їх новаторське ствердження у задумі та ідеї твору.

Чітка організація і конструкція циклу. Завершеність композиції, дзеркальне відображення прелюдії у постлюдії, поступовий розвиток хіндемітівської тональної системи у фугах, модулююча роль інтерлюдій. Новаторське трактування «великого» та «малого» поліфонічних циклів. Знахідки яскравих ритмоформул у тематизмі фуг. Аналіз твору.

Симфонія «Художник Матіс». Глибока концептуальність задуму. Філософське осмислення національної історії та епохи, в яку творив композитор, у програмі твору. Театральність, самостійність кожної з трьох частин. Новаторське трактування симфонічного циклу. Аналіз твору.

Тема 15. Творчість К. Орфа

Значна постать у сучасній світовій і німецькій культурі. Універсальність обдарування, різноманітні сфери творчої діяльності. Здобутки у музичній педагогіці, режисурі. Створення яскравого стилю у музиці, фольклорні витoki творчості, старовинні сюжети, нові синтетичні жанри. Періоди творчої біографії і головні твори. Естетичні засади творчості. Тяжіння до синтетичних жанрів у триптиху «Тріумфи».

«Карміна Бурана». Значення у творчості - початок зрілого етапу. Літературне першоджерело, узагальнення образів середньовічної поезії вагантів. Композиція твору: три розділи-сцени; єдність ідеї; завершеність структури. Аналіз музичної мови вибраних номерів.

Тема 16. «Французька Шістка»

Французька музична культура першої половини ХХ століття. Історичні умови виникнення нового напрямку у мистецтві у 20-х роках ХХ століття. «Французька Шістка» і її натхненники: Е. Саті, Ж. Кокто. Естетичні засади у Маніфесті «Півень та Арлекін» - заперечення естетики імпресіонізму та символізму. Демократичність творчості, спрощення тематики, формування рис дадаїзму, фовізму та урбанізму у мистецтві Франції.

«Пасифік-231» - музичний маніфест «Шістки».

А. Онеггер - визначний композитор Франції, великий обсяг музичної спадщини в різних жанрах. Гуманістична спрямованість творчості, філософське світосприйняття і світогляд. Масштабність центральних жанрів творчості - ораторії та симфонії. Періоди творчої біографії і головні твори. Еволюція творчого стилю від урбаністичної тематики 20-х років до трагедійності воєнного періоду («Жанна Д'Арк», симфонії № 2, 3). Особливості стилю на прикладі симфонії № 3.

«Пасифік-231». Урбаністична тема, віддзеркалення новітньої епохи, (назва марки локомотиву). Задум твору - передача сили й міці сучасної техніки, захоплення

її швидкістю. В основі - конструктивна ідея. Майстерність оркестровки при використанні класичного оркестрового складу. Аналіз твору.

Симфонія № 3. Задум твору - філософське осмислення Другої Світової війни. Гуманістична ідея протесту проти війни, заклик до збереження Краси Світу та Миру, заради любові і людства. Двоплаиовість змісту - узагальнені символічні образи історії людства, що вгілені у латинських назвах частин подібних до заупокійної меси, та концентрована трагедійність епохи, у яку творив композитор, що виявлено у програмних коментарях до частин.

Ф.Пуленк. Розвиток класичних традицій, романтична спрямованість творчості, лірика - головна образна сфера. Взаємозв'язок творчої діяльності піаніста-виконавця і композитора. Головні жанри - вокальна та фортепіанна мініатюри. Камерність стилю. Оперна творчість. Еволюція стилю. Створення нового жанру моноопери. Поєднання класичних традицій та імпресіоністичних у стилістиці композитора.

Опера «Людський голос» - творчий підсумок діяльності композитора. Камерність твору, розвиток традицій сучасної опери, ствердження жанру моноопери - монолог для сопрано з оркестром. Узагальнений аналіз твору.

Тема 17. Музична культура Іспанії рубежа ХІХ-ХХ ст.

Розквіт іспанської музичної культури, особливо в жанрі церковної музики, почався в ХVІ ст. Провідними композиторами тієї доби були майстер вокальної поліфонії Крістобаль де Моралес (1500-1553) і його учень Томас Луїс де Вікторія (прибл. 1548-1611), прозваний «іспанським Палестріною», а також Антоніо де Кабесон (1510-1566), що прославився творами для клавесина й органу. У ХІХ ст. після тривалої доби застою ініціатором відродження національної музичної культури став Феліпе Педрель (1841-1922), основоположник нової іспанської композиторської школи і автор сучасного іспанського музикознавства.

У кінці ХІХ - на початку ХХ ст. іспанська музика здобуває європейську популярність завдяки таким композиторам, як Енріке Гранадос (1867-1916), Ісааку Альбеніс (1860-1909) і Мануель де Фалья (1876-1946). Сучасна Іспанія дала таких всесвітньо відомих оперних співаків, як Пласидо Домінго, Хосе Каррерас і Монтсеррат Кабальє.

Мануель де Фалья балет «Любов-чарівниця».

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ заняття	Назва теми	Кількість годин				
		денна форма				
		усього	у тому числі			
			л	п	і н д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
I СЕМЕСТР						
1	Вступ. Огляд історії музичного мистецтва до початку ХVІІІ ст. Виникнення опери	16	-	8	-	8

2	Творчість Г.Ф.Генделя	10	-	8	-	2
3	Творчість Й.С.Баха	16	-	14	-	2
4	Творчість Х.В.Глюка	3	-	2	-	1
ВСЬОГО:		45*	-	32*	-	13*
II СЕМЕСТР						
5	Віденський класицизм. Творчість Й.Гайдна	9	-	8	-	1
6	Творчість В.А.Моцарта	17	-	16	-	1
7	Творчість Л. ван Бетховена	19	-	16	-	3
ВСЬОГО:		45*	-	40*	-	5*
III семестр						
1	Романтизм в музиці. Творчість Ф.Шуберта	12	-	8	-	4
2	Творчість К.М.Вебера	4	-	2	-	2
3	Італійський музичний романтизм. Творчість Н.Паганіні	2	-	2	-	-
4	Творчість Дж.Россіні	4	-	2	-	2
5	Творчість Ф.Мендельсона	4	-	4	-	1
6	Творчість Р.Шумана	10	-	8	-	2
7	Творчість Г.Берліоза	8	-	6	-	2
ВСЬОГО:		45*	-	32*	-	13*
IV семестр						
8	Творчість Ф.Шопена	14	-	12	-	2
9	Творчість Ф.Ліста	11	-	8	-	3
10	Творчість Ш.Гуно	8	-	8	-	-
11	Творчість Ж.Бізе	6	-	6	-	-
12	Творчість С.Франка	4	-	4	-	-
13	Творчість К.Сен-Санса	2	-	2	-	-
ВСЬОГО:		45*	-	40*	-	5*
V семестр						
1	Творчість Дж.Верді	8	-	6	-	2
2	Творчість Р.Вагнера	13	-	8	-	5
3	Характеристика творчості Й.Брамса. Фортепіанна творчість	6	-	4	-	2
4	Чеська музична культура др. пол. XIX ст. Творчість Б. Сметани	5	-	4	-	1
5	Творчість А.Дворжака	6	-	4	-	2
6	Творчість Е.Гріга	7	-	6	-	1
ВСЬОГО:		45*	-	32*	-	13*
VI семестр						
7	Імпресіонізм. Творчість К.Дебюссі	5	-	4	-	1
8	Творчість М.Равеля	4	-	4	-	-

9	Веризм. Творчість П.Масканьї, Р.Леонкавалло	3	-	2	-	1
10	Творчість Дж.Пуччіні	2	-	2	-	-
11	Творчість Г.Малера	7	-	6	-	1
12	Нова віденська школа	5	-	4	-	1
13	Творчість Р.Штрауса	2	-	2	-	-
14	Творчість П.Хіндеміта	4	-	4	-	-
15	Творчість К.Орфа	2	-	2	-	-
16	«Французька шістка»	7	-	6	-	1
17	Музична культура Іспанії рубежа ХІХ-ХХ ст.	4	-	4	-	-
ВСЬОГО:		45*	-	40*	-	5*

Тижневий розподіл тем

Тиждень	№ заняття	Назва теми	Кількість годин				
			денна форма				
			усьог	у тому числі			
о	л	п		інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8
I СЕМЕСТР							
1	1	Вступ. Огляд історії розвитку музики доби Античності та Середньовіччя.	4	-	2	-	2
2	2	Музичне мистецтво доби Ренесансу.	4	-	2	-	2
3	3	Європейська музична культура ХVІІ-ХVІІІ ст. Інструментальна музика.	4	-	2	-	2
4	4	Виникнення і розвиток опери в Італії К.Монтеверді. Опера «Орфей». Опера в Німеччині, Англії, Франції.	4	-	2	-	2
5	5	Життєвий і творчий шлях Г.Ф.Генделя. Загальна характеристика творчості.	2	-	2	-	-
6	6	Жанр ораторії. Орат. «Самсон». І ч.	2	-	2	-	-
7	7	Ораторія «Самсон» II-III чч.	2	-	2	-	-
8	8	Інструментальна творчість Г.Ф.Генделя. (Концерто гроссо g-moll, Клавірна сюїта g-moll).	4	-	2	-	2
9	9	Загальна характеристика творчості Й.С.Баха Органна творчість. Токата і фуга d-moll, 2-3 хоральні прелюдії	2	-	2	-	-
10	10	Клавірна творчість Й.С.Баха. Італійський концерт. Хроматична фантазія і фуга d-moll.	2	-	2	-	-
11	11	ДТК Й.С.Баха.	2	-	2	-	-
12	12	Вокально-інструментальна творчість Й.С.Баха. Висока меса. №№ 1,4,8	2	-	2	-	-

13	13	Висока меса №№ 15, 16, 17, 20, 23, 24.	2	-	2	-	-
14	14	«Страсті за Матфеєм» Й.С.Баха.	2	-	2	-	-
15	15	Брандербурзькі концерти (один на вибір). Загальна характеристика творчості Х.В.Глюка. Принципи оперної реформи. Опера «Орфей» Х.В.Глюка	5	-	2	-	3
16	16	Підсумкове заняття	2	-	2	-	-
ВСЬОГО:			45*	-	32*	-	13*
II СЕМЕСТР							
1	1	Віденський класицизм. Загальна характеристика творчості Й.Гайдна	3	-	2	-	1
2	2	Й.Гайдн. Симфонія № 103 Es-dur.	2	-	2	-	-
3	3	Клавірна творчість Й.Гайдна	2	-	2	-	-
4	4	Ораторія «Пори року» Й.Гайдна	2	-	2	-	-
5	5	Загальна характеристика творчості В.А.Моцарта. Оперна творчість	3	-	2	-	1
6	6	В.А.Моцарт. Оп. «Весілля Фігаро» I д.	2	-	2	-	-
7	7	В.А.Моцарт. Оп. «Весілля Фігаро» II-IV д.	2	-	2	-	-
8	8	В.А.Моцарт. Оп. «Дон Жуан».	2	-	2	-	-
9	9	В.А.Моцарт. Оп. «Чарівна флейта».	2	-	2	-	-
10	10	Симфонічна творчість В.А.Моцарта. Симфонія № 40 g-moll	2	-	2	-	-
11	11	Клавірна творчість. В.А.Моцарта. Фантазія і соната до-мінор.	2	-	2	-	-
12	12	В.А.Моцарт. Реквієм.	2	-	2	-	-
13	13	Загальна характеристика творчості Л. ван Бетховена. Фортепіанна творчість. Соната №8	3	-	2	-	1
14	14	Л. ван Бетховен. Соната № 14	2	-	2	-	-
15	15	Л. ван Бетховен. Соната №23.	2	-	2	-	-
16	16	Симфонічна творчість Л. ван Бетховена. Ув. «ЕГМОНТ».	4	-	2	-	2
17	17	Л. ван Бетховен. Симф. № 3	2	-	2	-	-
18	18	Л. ван Бетховен. Симф. № 5	2	-	2	-	-
19	19	Л. ван Бетховен. Симфонія № 6, Симфонія № 9.	2	-	2	-	-
20	20	Підсумкове заняття.	2	-	2	-	-
ВСЬОГО:			45*	-	40*	-	5*
III семестр							

1	1	Романтизм в музиці. Загальна характеристика творчості Ф.Шуберта.	4	-	2	-	2
2	2	Ф.Шуберт. Вокальний цикл «Прекрасна мірошничка»	2	-	2	-	-
3	3	Ф.Шуберт. Вокальний цикл «Зимовий шлях». Пісні.	4	-	2	-	2
4	4	Ф.Шуберт. Незакінчена симфонія.	2	-	2	-	-
5	5	Загальна характеристика творчості К.М.Вебера. Опера «Вільний стрілець»	4	-	2	-	2
6	6	Італійський музичний романтизм. Загальна характеристика творчості Н.Паганіні. Концерт для скрипки з оркестром №2	2	-	2	-	-
7	7	Загальна характеристика творчості Дж.Россіні Опера «Севільський цирульник»	4	-	2	-	2
8	8	Загальна характеристика творчості Ф.Мендельсона. Увертюра «Сон в літню ніч». Пісні без слів.	3	-	2	-	1
9	9	Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром e-moll.	2	-	2	-	-
10	10	Загальна характеристика творчості Р.Шумана Цикл «Фантастичні п'єси»	4	-	2	-	2
11-12	11-12	Р.Шумана Цикл «Карнавал»	4	-	4	-	-
13	13	Р.Шуман. Вокальний цикл «Любов поета».	2	-	2	-	-
14	14	Загальна характеристика творчості Г.Берліоза «Фантастична симфонія» I- II част.	4	-	2	-	2
15	15	Г.Берліоз. «Фантастична симфонія» III – V част. «Гарольд в Італії».	2	-	2	-	-
16	16	Підсумкове заняття.	2	-	2	-	-
ВСЬОГО:			45*	-	32*	-	13*
IV семестр							
1	1	Загальна характеристика творчості Ф.Шопена. Ноктюрни.	3	-	2	-	1
2	2	Ф.Шопен. Мазурки. Полонези.	2	-	2	-	-
3	3	Ф.Шопен. Вальси, етюди	3	-	2	-	1
4	4	Ф.Шопен. Прелюдії.	2	-	2	-	-
5	5	Ф.Шопен. Балада № 1	2	-	2	-	-

6	6	Ф.Шопен. Соната № 2 b-moll	2	-	2	-	-
7	7	Загальна характеристика творчості Ф.Ліста. Фортепіанна творчість. Угорські рапсодії.	3	-	2	-	1
8	8	Ф.Ліст. Транскрипції і парафрази. «Роки мандрівок».	2	-	2	-	-
9	9	Ф.Ліст. Симфонічна поема «Прелюди».	4	-	2	-	2
10	10	Ф.Ліст. Соната h-moll	2	-	2	-	-
11	11	Музична культура Франції періоду Другої імперії. Творчість Ж.Оффенбаха.	2	-	2	-	-
12	12	Загальна характеристика творчості Л.Деліба. Балет «Коппелія»	2	-	2	-	-
13	13	Загальна характеристика творчості Ш.Гуно. Опера «Фауст» I-II д.	2	-	2	-	-
14	14	Ш.Гуно. Опера «Фауст» III – V д.	2	-	2	-	-
15	15	Загальна характеристика творчості Ж.Бізе. Опера «Кармен» I дія	2	-	2	-	-
16	16	Ж.Бізе. Опера «Кармен» II-IV дії	2	-	2	-	-
17	17	Ж.Бізе. Сюїта «Арлезіанка».	2	-	2	-	-
18	18	Загальна характеристика творчості С.Франка. Прелюдія, хорал і fuga для фортепіано	2	-	2	-	-
19	19	С.Франк. Симфонія d-moll. Загальна характеристика творчості та К.Сен-Санса. Інтродукція і рондо-капричіозо для скрипки з оркестром.	2	-	2	-	-
20	20	Підсумкове заняття	2	-	2	-	-

ВСЬОГО:

45*

-

40*

-

5*

V семестр

1	1	Характеристика творчості Д.Верді. Опера «Ріголетто»	4	-	2	-	2
2	2	Д.Верді. Оп. «Травіата»	2	-	2	-	-
3	3	Д.Верді. Оп. «Аїда»	2	-	2	-	-
4	4	Характеристика творчості Р.Вагнера. Принципи оперної реформи	4	-	2	-	2
5	5	Р.Вагнер. Увертюра до опери «Тангейзер»	2	-	2	-	-
6	6	Р.Вагнер. Опера «Лоенгрін»	2	-	2	-	-

7	7	Р.Вагнер. Фрагменти з тетралогії «Перстень Нібелунгів».	5	-	2	-	3
8	8	Характеристика творчості Й.Брамса. Фортепіанна творчість	4	-	2	-	2
9	9	Й.Брамс. Симфонія №4	2	-	2	-	-
10	10	Музична культура Чехії ХІХ ст. Характеристика творчості Б.Сметани. Опера «Продана наречена»	2	-	2	-	-
11	11	Б.Сметана. Симфонічна поема «Влтава»	3	-	2	-	1
12	12	Характеристика творчості А.Дворжака. Слов'янські танці	2	-	2	-	-
13	13	А.Дворжак. Симфонія № 5 «З Нового Світу»	4	-	2	-	2
14	14	Характеристика творчості Е.Гріга. Фортепіанна творчість. «Ліричні п'єси»	3	-	2	-	1
15	15	Е.Гріг. Концерт для ф-но з оркестром. Симф. сюїта «Пер Гюнт».	2	-	2	-	-
16	16	Підсумкове заняття.	2	-	2	-	-
ВСЬОГО:			45*	-	32*	-	13*
VI семестр							
1	1	Імпресіонізм. Характеристика творчості К.Дебюссі. Ф-на творчість. Прелюдії	3	-	2	-	1
2	2	Симфонічна творчість К.Дебюссі. «Пополудневий відпочинок Фавна», «Ноктюрни»	2	-	2	-	-
3	3	Характеристика творчості М.Равеля. Симфонічна творчість.«Болеро».	2	-	2	-	-
4	4	Фортепіанна творчість М.Равеля. (Павана, Сонатина).	2	-	2	-	-
5	5	Веризм. Опері П.Масканьї та Р.Леонкавалло	3	-	2	-	1
6	6	Дж.Пуччіні. Опера «Богема»	2	-	2	-	-
7	7	Музична культура Австрії та Німеччини рубежа ХІХ-ХХ ст. Характеристика творчості Г.Малера	3	-	2	-	1
8	8	Г.Малер. Симф. № 1	2	-	2	-	-
9	9	Г.Малер.Симфонія № 4	2	-	2	-	-
10	10	Нова віденська школа. Характеристика творчості А.Шенберга. «Свідок з Варшави»	3	-	2	-	1
11	11	А.Берг. Опера «Воццек»	2	-	2	-	-

12	12	Характеристика творчості Р.Штрауса. Симфонічна творчість. Симфонічна поема «Дон Жуан»	2	-	2	-	-
13	13	Загальна характеристика творчості П.Хіндеміта. «Ludus tonalis»	2	-	2	-	-
14	14	П.Хіндеміт. Симфонія «Художник Матіс»	2	-	2	-	-
15	15	Характеристика творчості К.Орфа. «Карміна Бурана»	2	-	2	-	-
16	16	Музична культура Франції рубежа ХІХ-ХХ ст. «Французька шістка»	3	-	2	-	1
17	17	Характеристика творчості А.Онеггера. Симфонія № 3 «Літургійна». Оркестрові твори	2	-	2	-	-
18	18	Характеристика творчості Ф.Пуленка. Опера «Людський голос»	2	-	2	-	-
19	19	Музична культура Іспанії рубежа ХІХ-ХХ ст. Фортепіанна творчість І.Альбеніса. Характеристика творчості М. де Фальї. Балет «Любов-чарівниця»	2	-	2	-	-
20	20	Залік	2	-	2	-	-
ВСЬОГО:			45*	-	40*	-	5*

САМОСТІЙНА РОБОТА

Тижден	№	Назва теми	Кількість годин
I СЕМЕСТР			
1	1	Вступ. Огляд історії розвитку музики доби Античності та Середньовіччя.	2
2	2	Музичне мистецтво доби Ренесансу.	2
3	3	Європейська музична культура ХVІІ-ХVІІІ ст. Інструментальна музика.	2
4	4	Виникнення і розвиток опери в Італії К.Монтеверді. Опера «Орфей». Опера в Німеччині, Англії, Франції.	2
8	8	Інструментальна творчість Г.Ф.Генделя. (Концерто гроссо g-moll, Клавирна сюїта g-moll).	2
15	15	Брандербурзькі концерти (один на вибір). Загальна характеристика творчості Х.В.Глюка. Принципи оперної реформи. Опера «Орфей» Х.В.Глюка	3
ВСЬОГО:			13*

II СЕМЕСТР			
1	1	Віденський класицизм. Загальна характеристика творчості Й.Гайдна	1
5	5	Загальна характеристика творчості В.А.Моцарта. Оперна творчість	1
13	13	Загальна характеристика творчості Л. ван Бетховена. Фортепіанна творчість. Соната №8	1
16	16	Симфонічна творчість Л. ван Бетховена. Ув. «Егмонт».	2
ВСЬОГО:			5*
III семестр			
1	1	Романтизм в музиці. Загальна характеристика творчості Ф.Шуберта.	2
3	3	Ф.Шуберт. Вокальний цикл «Зимовий шлях». Пісні.	2
5	5	Загальна характеристика творчості К.М.Вебера. Опера «Вільний стрілець»	2
7	7	Загальна характеристика творчості Дж.Россіні Опера «Севільський цирульник»	2
8	8	Загальна характеристика творчості Ф.Мендельсона. Увертюра «Сон в літню ніч». Пісні без слів.	1
10	10	Загальна характеристика творчості Р.Шумана Цикл «Фантастичні п'єси»	2
14	14	Загальна характеристика творчості Г.Берліоза «Фантастична симфонія» I-II част.	2
ВСЬОГО:			13*
IV семестр			
1	1	Загальна характеристика творчості Ф.Шопена. Ноктюрни.	1
3	3	Ф.Шопен. Вальси, етюди	1
7	7	Загальна характеристика творчості Ф.Ліста. Фортепіанна творчість. Угорські рапсодії.	1
9	9	Ф.Ліст. Симфонічна поема «Прелюди».	2
ВСЬОГО:			5*
V семестр			
1	1	Характеристика творчості Д.Верді.Опера «Ріголетто»	2
4	4	Характеристика творчості Р.Вагнера. Принципи оперної реформи	2
7	7	Р.Вагнер. Фрагменти з тетралогії «Перстень Нібелунгів».	3
8	8	Характеристика творчості Й.Брамса. Фортепіанна творчість	2
11	11	Б.Сметана. Симфонічна поема «Влтава»	1
13	13	А.Дворжак. Симфонія № 5 «З Нового Світу»	2
14	14	Характеристика творчості Е.Гріга. Фортепіанна творчість. «Ліричні п'єси»	1
ВСЬОГО:			13*
VI семестр			

1	1	Імпресіонізм. Характеристика творчості К.Дебюссі. Ф-на творчість. Прелюдії	1
5	5	Веризм. Опери П.Масканьї та Р.Леонкавалло	1
7	7	Музична культура Австрії та Німеччини рубежа ХІХ-ХХ ст. Характеристика творчості Г.Малера	1
10	10	Нова віденська школа. Характеристика творчості А.Шенберга. «Свідок з Варшави»	1
16	16	Музична культура Франції рубежа ХІХ- ХХ ст. «Французька шістка»	1
ВСЬОГО:			5*

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку письмових, усних, практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Результати навчання здобуча освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувача освіти охоплює низку письмових, усних, практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточне оцінювання здійснюється на всіх етапах навчальної діяльності у формах: опитування здобувачів освіти на предмет засвоєння навчального матеріалу; тестового контролю; виконання студентами письмових контрольних робіт, перевірка самостійної роботи.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку або екзамену, в терміни встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеною програмою навчальної дисципліни.

Залік – 6 семестр

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є усні виступи, музичні вікторини, контрольні роботи, залік.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях;
- участь в обговоренні питань з певної теми;

- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання домашніх завдань.

Методи навчання

У ході викладання курсу «Світова музична література»* (музична література) використовується комплекс методів навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Методи контролю

Дисципліна передбачає різні форми контролю знань. На одному занятті можливо використовувати одну чи декілька форм опитування. Окрім контрольних занять поточний контроль засвоєння знань проводиться на кожному (чи майже на кожному) уроці, але питання тільки за минулий урок і невеликі за обсягом. Підсумкові уроки проводяться різними формами опитування: усна відповідь на питання (чи декілька питань-тестів); гра(чи спів) тем із творів.

МУЗИЧНІ ВІКТОРИНИ

Варіанти:

1. Вікторини монографічного типу з творчості одного композитора.
2. Вікторина комбінованого типу з творчості декількох композиторів на одержання атестаційної, залікової оцінки.

Кількість фрагментів – не менше 12-ти.

СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі підсупку або заліку, в терміни, встановленого графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни.

ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Для студентів 1 курсу

1. Творчий шлях Г.Ф.Генделя.
2. Г.Ф.Гендель. Ораторія «Самсон».
3. Інструментальна творчість Г.Ф.Генделя.
4. Творчий шлях Й.С.Баха.
5. Органна творчість Й.С.Баха.
6. Добре темперований клавір Й.С.Баха. (2-3 прелюдій і фуг з I тому).
7. Висока меса h-moll Й.С.Баха.
8. Творчий шлях К.В.Глюка.
9. Оперна реформа К.В.Глюка на прикладі опери «Орфей».
10. Творчий шлях Й.Гайдна
11. Й.Гайдн. Симфонія № 103 («З тремоло литавр»).
12. Творчий шлях В.А.Моцарта
13. Оперна творчість В.А.Моцарта. Опера «Весілля Фігаро».
14. В.А.Моцарт. Опера «Дон Жуан»
15. В.А.Моцарт. Опера «Чарівна флейта»
16. Симфонічна творчість В.А.Моцарта. Симфонія № 40 g-moll.
17. Творчий шлях Л.ван Бетховена.

18. Симфонічна творчість Л.Бетховена. Симфонія № 5 c-moll.
19. Увертюра «Егмонт».
20. Соната № 8 c-moll («Патетична»).

Для студентів 2 курсу

1. Естетичні засади романтизму та їх прояв у музиці.
2. Творчий шлях Ф.Шуберта.
3. Ф.Шуберт. Вокальний цикл «Прекрасна мірошничка».
4. «Незакінчена симфонія» Ф.Шуберта: новаторство трактування жанру.
5. Творчий шлях К.М.Вебера.
6. Творчий шлях Ф.Мендельсона.
7. Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром: особливості трактування жанру.
8. Ф.Мендельсон. «Сон в літню ніч» як приклад програмного симфонізму.
9. Творчий шлях Дж.Россіні
10. Творчий шлях Ф.Шумана
11. Ф.Шуман. Вокальний цикл «Любов поета». Особливості драматургії.
12. Фортепіанний цикл «Карнавал» Р.Шумана: відображення ідейно-художніх поглядів композитора.
13. Творчий шлях Ф.Шопена.
14. Мазурки і полонези Ф.Шопена: специфіка жанру.
15. Прелюдії Ф.Шопена: традиції і новаторство у трактуванні жанру.
16. Балада №1 Ф.Шопена як зразок нової інструментальної форми.
17. Творчий шлях Г.Берліоза.
18. «Фантастична симфонія» Г.Берліоза як приклад програмного симфонізму нового типу.
19. Творчий шлях Ф.Ліста
20. Симфонічна поема «Прелюди» як зразок програмного симфонізму
21. «Угорські рапсодії» Ф.Ліста: зразок втілення жанрових рис угорського фольклору.
22. Творчість Ж.Оффенбаха.
23. Опера «Фауст» Ш.Гуно: особливості драматургії ліричної опери.
24. Творчий шлях Ж.Бізе.
25. Ж.Бізе. Опера «Кармен» як приклад реалістичної музичної драми.
26. Е.Гріг. Концерт для фортепіано з оркестром ля-мінор, як зразок ліро-епічного типу концерту.

Перелік тем на залік з Світової музичної літератури 3 курс (VI семестр)

1. Характеристика творчості Д.Верді. Оп. «Ріголетто»
2. Д.Верді. Оп. «Травіата»
3. Д.Верді. Оп. «Аїда»
4. Характеристика творчості Р.Вагнера. Принципи оперної реформи
5. Р.Вагнер. Увертюра до опери «Тангейзер»
6. Р.Вагнер. Опера «Лоенгрін»
7. Характеристика творчості Й.Брамса. Фортепіанна творчість
8. Й.Брамс. Симфонія №4

9. Музична культура Чехії ХІХ ст. Характеристика творчості Б.Сметани.
Опера «Продана наречена»
- 10.Б.Сметана. Симфонічна поема «Влтава»
- 11.Характеристика творчості А.Дворжака. Слов'янські танці
- 12.А.Дворжак. Симфонія № 5 «З Нового Світу»
- 13.Характеристика творчості Е.Гріга. Фортепіанна творчість. «Ліричні п'єси»
- 14.Е.Гріг. Концерт для ф-но з оркестром.
- 15.Е.Гріг. Симф. сюїта «Пер Гюнт»
- 16.Імпресіонізм. Характеристика творчості К.Дебюссі. Ф-на творчість. Прелюдії
- 17.Симфонічна творчість К.Дебюссі. «Пополудневий відпочинок Фавна», «Ноктюрни»
- 18.Характеристика творчості М.Равеля. Симфонічна творчість.«Болеро».
- 19.Фортепіанна творчість М.Равеля. (Павана, Сонатина).
- 20.Веризм. Опері П.Масканьї та Р.Леонкавалло
- 21.Дж.Пуччіні. Опера «Богема»
- 22.Музична культура Австрії та Німеччини рубежа ХІХ-ХХ ст.
Характеристика творчості Г.Малера
- 23.Г.Малер. Симф. № 1
- 24.Г.Малер.Симфонія № 4
- 25.Нова віденська школа. Характеристика творчості А.Шенберга.
«Місячний Перо»
- 26.А.Берг. Опера «Воцтек»
- 27.Характеристика творчості Р.Штрауса. Симфонічна творчість.
Симфонічна поема «Дон Жуан»
- 28.Загальна характеристика творчості П.Хіндеміта. «Ludus tonalis»
- 29.Характеристика творчості К.Орфа. «Карміна Бурана»
- 30.Музична культура Франції рубежа ХІХ- ХХ ст. «Французька шістка»
- 31.Характеристика творчості А.Онеггера. Симфонія № 3 «Літургійна»
- 32.Характеристика творчості Ф.Пуленка. Опера «Людський голос»
- 33.Музична культура Іспанії рубежа ХІХ-ХХ ст. Фортепіанна творчість І.Альбеніса

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень здобувачів освіти
І. Початковий	1	Здобувач освіти відмовляється від відповіді; самостійне опрацювання навчального матеріалу відсутнє; демонструє несформованість практичних навичок аналізу музичного твору; не виконує музичні фрагменти; виявляє відсутність знання музики «на слух».

	2	Здобувач освіти демонструє відсутність знань з даної дисципліни, допускає серйозні помилки у відповіді, володіє лише окремими фактами навчального матеріалу; самостійне опрацювання навчального матеріалу відсутнє; не демонструє практичних навичок аналізу музичного твору; не виконує музичні фрагменти; відсутні знання музики «на слух».
	3	Здобувач освіти демонструє відсутність знань з даної дисципліни, допускає серйозні помилки у відповіді, володіє лише окремими фактами навчального матеріалу; знання матеріалу самостійної роботи надто поверхневе та приблизне; демонструє несформованість практичних навичок аналізу музичного твору; виконує музичні фрагменти з помилками; відсутні знання музики «на слух».
II. Середній	4	Здобувач освіти показав задовільний рівень знань і вмінь аналізу музичних творів, допускає ряд грубих помилок у процесі аналізу музичних явищ; відповіді не вистачає переконливості, відсутня логіка у формулюванні відповіді; самостійна робота опрацьована лише частково; невпевнено, з помилками виконує музичні фрагменти; допускає суттєві помилки при визначенні музики «на слух».
	5	Здобувач освіти показав задовільний рівень знань і вмінь аналізу музичних творів, допускає ряд грубих помилок у процесі аналізу музичних явищ; відповіді не вистачає переконливості, логіки; фрагментарно володіє матеріалом самостійної роботи; невпевнено, з помилками виконує музичні фрагменти; допускає суттєві помилки при визначенні музики «на слух».
	6	Здобувач освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, але виконує завдання на репродуктивному рівні; може порівнювати, робити висновки, виправляти допущені помилки; лише частково володіє матеріалом самостійної роботи; невпевнено, з помилками виконує музичні фрагменти; допускає помилки при визначенні музики «на слух».
III. Достатній	7	Здобувач освіти показує достатній рівень знань і вмінь, впевнено відповідає на теоретичні питання, але не завжди може відповісти на додаткові питання; володіє навичками аналізу музичного твору; виконає музичні фрагменти з незначними помилками; знає ключові моменти матеріалу, передбаченого на самостійне вивчення; знає музику «на слух», але при цьому допускає чотири помилки.
	8	Здобувач освіти показує достатній рівень знань і вмінь, впевнено відповідає на теоретичні питання, але не завжди може відповісти на додаткові питання; володіє навичками аналізу музичного твору; виконає музичні фрагменти з незначними помилками; в основному володіє матеріалом самостійної роботи; знає музику «на слух», але при цьому допускає три помилки.

	9	Здобувач освіти показує достатній рівень знань і вмінь, впевнено відповідає на теоретичні питання, але при відповіді допускає незначні неточності; чітко відповідає на додаткові питання; знає рекомендовану додаткову літературу; має професійні навички аналізу музичного твору; грамотно й виразно виконає музичні фрагменти; знає музику «на слух», але при цьому допускає дві помилки. Володіє навчальним матеріалом, передбаченим для самостійного вивчення.
IV. Високий	10	Здобувач освіти має міцні знання, але при відповіді припускає незначні неточності у формулюванні думки та неточно використовує спеціальну музичну термінологію. Демонструє вміння систематизувати, узагальнювати матеріал. Володіє матеріалом самостійної роботи. Відповідь свідчить про цілісне засвоєння матеріалу, про досить високий рівень знань та навичок. Вказані у відповіді неточності здобувач освіти долає самостійно, має знання рекомендованої додаткової літератури; знає музичні твори «на слух», але при цьому допускає одну помилку.
	11	Здобувач освіти має ґрунтовні знання в межах програми, вміє використовувати набуті знання, у відповіді використовує спеціальну музичну термінологію, демонструє її усвідомлення. При характеристиці твору показує вміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати чітко відповідає на додаткові питання; має знання рекомендованої додаткової літератури; знає музичні твори на слух. Володіє матеріалом самостійної роботи у повному обсязі.
	12	Здобувач освіти має повні знання програмового матеріалу, дає логічну, змістовну відповідь, використовує фахову термінологію; має міцні професійні навички аналізу музичного твору; грамотно й виразно виконує музичні фрагменти, що ілюструють теоретичний матеріал; чітко відповідає на додаткові питання; має знання рекомендованої додаткової літератури; знає музичні твори на слух. Володіє матеріалом самостійної роботи у повному обсязі.

*Оцінювання знань здобувачів освіти у 1-4 семестрі здійснюється за 12-бальною шкалою, яка трансформується відповідно в національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Таблиця відповідності шкал оцінювання*

12-бальна шкала оцінювання	Національна шкала
12	відмінно
11	
10	
9	добре
8	
7	
6	

5	задовільно
4	
3	незадовільно
2	
1	

Під час переведення оцінки в національну шкалу враховується стан виконання самостійної роботи здобувача освіти:

Оцінка за національною шкалою	Вимоги до виконання самостійної роботи здобувача освіти
відмінно	самостійна робота виконана в повному обсязі, без зауважень
добре	самостійна робота виконана в повному обсязі, може містити незначні зауваження
задовільно	самостійна робота виконана частково або до її виконання є суттєві зауваження
незадовільно	самостійна робота не виконана

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів здобувачів освіти у 5-6 семестрі поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною шкалою):

Оцінка	Критерії оцінювання
5 «відмінно»	Здобувач освіти володіє теоретичними знаннями навчального курсу на високому рівні та постійно їх поновлює. Знає професійну термінологію, може дати грамотне визначення всіх термінів. Розуміє логічні зв'язки між темами курсу, між окремими дисциплінами. Опрацьовує теоретичний матеріал на продуктивному та творчому рівнях. Володіє певним обсягом позапрограмного матеріалу, яким користується під час відповіді. Вміє використовувати необхідні теоретичні знання для пояснення незнайомих фактів. Виявляє інтелектуальну ініціативу та компетентність. При відповіді показано вільне та повне володіння матеріалом різного ступеня складності; при відповіді на додаткові питання виявляється володіння матеріалом, самостійна робота виконана у повному обсязі.
4 «добре»	

	Здобувач освіти володіє теоретичними знаннями навчального курсу на достатньому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення всіх термінів. Опрацьовує теоретичний матеріал на репродуктивному та частково-пошуковому рівнях. Уміє зіставляти й узагальнювати, іноді доходить власних висновків. Знаходить логічні зв'язки між окремими темами курсу, може їх пояснити. Виконує стандартні завдання репродуктивного рівня з незначними помилками, які в змозі самостійно виправити і пояснити. Відповіді здобувача освіти відповідають вимогам, встановленим для оцінки «відмінно», але при цьому припускається одна-дві помилки; при відповіді на додаткові питання демонструється повне відтворення необхідного матеріалу з несуттєвими помилками, самостійна робота виконана у достатньому обсязі.
3 «задовільно»	Здобувач освіти володіє теоретичними знаннями навчального курсу на базовому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення лише основних термінів. Опрацьовує теоретичний матеріал на репродуктивному рівні. Бачить окремі логічні зв'язки між окремими темами навчального курсу та частково розуміє логіку розкриття конкретної теми. Виконує завдання з помилками, частину з яких в змозі відтворити після виправлення викладачем. Рідко виявляє ініціативу на заняттях. Виконує більшу частину завдань, рекомендованих для самостійного виконання. Опрацьовує лише рекомендовану літературу з навчального предмета, з деякими прогалинами. Не виявляє самостійного творчого мислення, не виявляє пізнавального інтересу до дисципліни.
2 «незадовільно»	Здобувач освіти володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на початковому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення деяких термінів, але пояснює їх спрощено. Опрацьовує теоретичний матеріал на репродуктивному рівні, переказує прочитаний матеріал без пояснень та аналізу. Не бачить логічних зв'язків у межах окремих тем навчального курсу. Виконує завдання з грубими помилками. Не виявляє ініціативи та працює безсистемно на заняттях. Не виконує завдання, рекомендовані для самостійного вивчення.

Критерії оцінювання музичної вікторини

Варіанти завдань з музичної вікторини:

1. Вікторини монографічного типу з творчості одного композитора.
2. Вікторина комбінованого типу з творчості декількох композиторів (підсумкова). Для першого варіанту пропонується не менше 10 фрагментів. Для підсумкової вікторини – 12-15 фрагментів.

Кожна вірна відповідь щодо прослуханого фрагменту твору повинна містити:

- а) ім'я композитора – 0,25 балу
- б) жанр і назву твору – 0,25 балу
- в) дію (в опері) чи частину ((в симфонії, сонаті) – 0,25 балу
- г) конкретну тему чи номер в творі – 0,25 балу

Оцінювання вікторини:

- 5 «відмінно» – допускається кількість помилок до 1 балу
- 4 «добре» – допускається кількість помилок до 2-3 балів
- 3 «задовільно» – допускається кількість помилок до 4-5 балів
- 2 «незадовільно» – допускається кількість помилок від 6 і більше балів

Критерії оцінювання контрольних робіт

Контрольна робота передбачає перевірку знань в обсязі певної кількості тем. Контрольна робота може проводитись у формі тестів чи письмових відповідей на питання.

Оцінка	Критерії оцінювання контрольної роботи
5 «відмінно»	Завдання виконані якісно, на творчому рівні (90% - 100% виконання усіх завдань).
4 «добре»	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75%).
3 «задовільно»	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50%).
2 «незадовільно»	Завдання виконано із суттєвими помилками (виконання < 49% усіх завдань)

Підсумкові оцінки є сумарними, складаються з поточних оцінок за певний період навчання і результатами контрольних робіт. Обов'язковим елементом підсумкової оцінки є музична вікторина.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Батовська О. Хоровий компонент в операх західноєвропейських композиторів XVII–XVIII ст. : навч. посіб. Харків : Видавництво Бровін О. В., 2010. 166 с.
2. Боруцький С. Т. Культура первісного суспільства. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. посіб. / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Львів : Світ, 2005. С. 71–97.
3. Верфель Ф. Верді : роман опери / пер. з нім. П. І. Соколовський. Київ : Дніпро, 1989. 480 с.
4. Гнатів Т. Музична культура Франції рубежу XIX-XX століть / навч. посіб. Для музичних вузів. - Київ: Музична Україна, 1993. 10.92 с.
5. Гукова В., Зошит-посібник з української та зарубіжної музичної літератури, основний курс, розділ 1– 3 : Музична культура від стародавнього світу до епохи бароко. Творчість Генделя і Баха. Українська музика епохи бароко. URL: http://www.gukova.in.ua/index_2.html (дата звернення: 23.07.2022).
6. Дорош М. Ференц Ліст і Кароліна Вітгенштейн : драма великого кохання. Вінниця : Балюк І. Б., 2011. 124 с.

7. Дідич Г. С. Історія західноєвропейської музики : навч. посіб. Кіровоград : Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка, 2003. Ч. 1. 172 с.; Кіровоград : ТОВ «Імекс-ЛТД», 2005. Ч. 1. 225 с. ; Ч. 2. Кіровоград, 2006. 236 с.
8. Епохи історії музики в окремих викладах: навчальний посібник : у 2 т. / пер. з нім. та ред.-упоряд. Ю. Семенов. Одеса : Будівельник, 2003. Т. 1 : Арс-антиква, Арс-нова, Гуманізм, Ренесанс. 240 с.
9. Іванова І., Куколь Г., Черкашина М. Історія опери : Західна Європа XVII – XIX століття / за ред. М. Черкашиної. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.
10. Іванова І., Мізітова А., Некрасова Н. Класична музична література XVII – першої половини XIX ст. : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв I – III рівнів акредитації. Київ, 2003. 306 с.
11. Івашкевич Я. Шопен. Київ : Музична Україна, 1989. 208 с.
12. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво Шопена : наук.-метод. нарис. Тернопіль : СМП «Астон», 2000. 80 с.
13. Леся про Брюса Лі, Махатму Ганді, Жорж Санд, Фридеріка Шопена, Івана Миколайчука / Леся Воронина ; худ. Наталка Клочкова. Київ : Грані-Т, 2010. 125 с.
14. Ліндсей Д. Коротка історія культури від доісторичних часів до доби Відродження. Київ : Мистецтво, 1995. Т. 1. 240 с. 222
15. Ліндсей Д. Коротка історія культури від доісторичних часів до доби Відродження. Київ : Мистецтво, 1995. Т. 2. 254 с.
16. Лосев О. Ф. Музична естетика античного світу. Київ : Музична Україна, 1974. 219 с.
17. Людвіг ван Бетховен. Гайлігенштадський заповіт / пер. В. Білоцерківського. URL: <http://maysterni.com/publication.php?id=102668> (дата звернення: 14.07.2022).
18. Поцей Б. Бах – музика і велич / упоряд. В. С. Грабовський. Вінниця : НОВА КНИГА, 2016. 48 с.
19. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 1. Чернівці: Місто, 2016. 280 с.
20. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 2. Чернівці: Місто, 2020. 448 с.
21. Музичний світ В. А. Моцарта : шляхи осягнення : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 250-річчю від дня народження В. А. Моцарта, 6 –8 груд. 2006 р. / ред. кол. В. М. Шейка та ін. Харків : ХДАК, 2006. 133 с.
22. Роберт Шуман і мистецька молодь : зб. матеріалів. Харківські асамблеї 1995. Міжнародний музичний фестиваль / ред.-упоряд. Г. І. Ганзбург. Харків, 1995. 159 с.
23. Роллан Р. Життєписи геніїв /пер. з фр. Ярема Кравець. Львів : Тріада плюс, 2015. 195 с.
24. Фридерик Шопен : зб. статей / ред.-упоряд. Я. Якуб'як. Львів : Сполом, 2000. 400 с.
25. Харнонкурт Ніколаус. Музика як мова звуків. Шлях до нового розуміння музики. - [Пер. з нім. Георгій Курков]. – Суми: Собор, 2002. – 184 с.
26. Хомінський Й. Історія гармонії і контрапункту в 2 т. / пер. з пол., вступ. ст. і прим. Л. Грабовського. Т. 1 : Первісне багатоголосся. Доба органуму. Поліфонія середньовіччя. Київ : Музична Україна, 1975. 576 с.; Т. 2 : Доба відродження. Київ : Музична Україна, 1979. 412 с.

27. Черкашина-Губаренко М. Р. Музыка і театр на перехресті епох : зб. статей : у 2-х т. Київ : Наука, 2002. Т. 1. 184 с.; Т. 2. 206 с.
28. Черкашина М. Національно-патріотична тема в оперній творчості Росії. Українське музикознавство. 1981. Вип. 16. С. 129–141.
29. Чотири століття опери. Оперні школи XIX–XX ст. / ред. О. Зінкевич. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2000. Вип. 13. 240 с.
30. Розповіді про композиторів. Бах, Гендель, Вівальді, Скарлатті, Березовський, Бортнянський / упоряд. Я. Якуб'як. Київ : Музична Україна, 1994. Вип. 1. 234 с.
31. Музыка і Біблія : зб. наук. праць / ред. О. Тимошенко. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 1999. Вип. 4. 248 с.
32. Музична естетика західноєвропейського середньовіччя / упоряд. В. П. Шестаков. Київ : Музична Україна, 1976. 262 с.
33. Харківські асамблеї. Міжнародний музичний фестиваль 1993 р. Шуберт та український романтизм : зб. матеріалів / упоряд. Г. І. Ганзбург. Харків, 1993. 132 с.
34. A brief history of the development of the String Quartet up to Beethoven. URL: http://www.raptusassociation.org/stringprehist_e.html (Last accessed: 11.07.2022).
35. Bach-Cantatas.com, by Aryeh Oron. URL: <http://www.bach-cantatas.com/index.htm> (Last accessed: 17.07.2022).
36. Bach manuscripts – video lectures by Christoph Wolff. URL: <http://athome.harvard.edu/programs/wolff/> (Last accessed: 21.07.2022).
37. Bach On Bach, by Peter Bach Jr., international Johann Sebastian Bach Project. URL: <http://www.bachonbach.com/> (Last accessed: 22.07.2022).
38. Beethovens Skizzen zu einer Sinfonie. URL: <http://www.gerdprengel.de/symphony.html> (Last accessed: 17.07.2022).
39. Bukofzer, Manfred F. Music in the Baroque Era: From Monteverdi to Bach. New York: E. W. Norton & Company, Inc., 1947. 489 p. 223
40. Burney C. A General History of Music. From Earliest Ages to the Present period (1789). New York, 817 p. URL: [http://imslp.org/wiki/A_General_History_of_Music_\(Burney,_Charles\)](http://imslp.org/wiki/A_General_History_of_Music_(Burney,_Charles)) (Last accessed: 22.07.2022).
41. Byzantine Chant. URL: <http://www.byzantinechant.org/index.html> (Last accessed: 12.07.2022).
42. Böhm Richard. Symbolik und Rhetorik im Liedschaffen von Franz Schubert. Wien ; Köln ; Weimar : Böhlau, 2006. 495 s.
43. Chomiński Józef. Chopin. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1978. 259 s.
44. Christopher John Murray, Encyclopedia of the Romantic Era, 1760–1850. Vol. 1. Taylor & Francis, 2004. 1336 p.
45. Franz Schubert Museum in Hohenems / Austria. URL: <http://www.schubertiade.at/> (Last accessed: 13.07.2022).
46. Fryderyk Chopin. URL: <http://www.chopin.pl/> (Last accessed: 11.07.2022). 19. The city of Robert Schumann. URL: <http://www.schumannzwickau.de/en/default.asp> (Last accessed: 16.07.2022). Wagner Operas. URL: <http://www.wagneroperas.com/> (Last accessed: 15.07.2022).
47. Hagel, S. (2010). Ancient Greek Music: A New Technical History. Cambridge and New York: Cambridge University Press.

48. Taruskin R. Oxford History of Western Music. Vol 1,2. - Oxford University Press, 2009. - 3856 Pages
49. Kirkpatrick R. Domenico Scarlatti. Princeton University Press, 1983. 491 p.
Grout D. J., Williams H. W. A Short History of Opera. Columbia University Press, 2003. 1030 p.
47. Originalhandschrift der 9. Sinfonie (Staatsbibliothek zu Berlin). URL: <http://beethoven.staatsbibliothekberlin.de/digitale-abbildungen/4-satz/> (Last accessed: 17.07.2022).
48. Pincherle M. Vivaldi, genius of the Baroque. New York, W.W. Norton. 278 p
49. Sachs C. The History of Musical Instruments. Curt Sachs. URL: https://archive.org/details/the_history_of_musical_instruments_curt_sachs (Last accessed: 21.07.2022).
50. Sachs C. The Rise Of Music In The Ancient World. URL: <https://archive.org/details/TheRiseOfMusicInTheAncientWorld> (Last accessed: 22.07.2022).
51. Sachs C. Muzyka w świecie starożytnym. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1988. 376 s. 15. Sachs C. World history of the dance. Seven Arts, 1952. 469 p. Музыка XVII – першої половини XVIII ст.
52. Schweitzer A. J. S. Bach. Vol. 1. New York : Macmillan Publishers. URL: <https://archive.org/details/jsbachvolume1002520mbp> (Last accessed: 25.07.2022).
53. Selfridge-Field E. Venetian Instrumental Music from Gabrieli to Vivaldi. Toronto, 1994, 411 p.
54. Smither Howard E. A History of the Oratorio: Vol. 1 : The Oratorio in the Baroque Era : Italy, Vienna, Paris : UNC Press Books, 507 p.
55. Spitta P. Johann Sebastian Bach : His Work and Influence on the Music of Germany, 1685–1750 in three volumes. Vol. 1. Translated by Clara Bell and J. A. Fuller Maitland ; London : Novello & Co. URL: <https://archive.org/details/johannsebastianb02spituoft> (Last accessed: 19.07.2022).
56. Spitta P. Johann Sebastian Bach : His Work and Influence on the Music of Germany, 1685–1750. Vol. 2. London : Novello & Co. URL: <https://archive.org/details/johannsebastianb02spituoft> (Last accessed: 22.07.2022).
57. Spitta P. Johann Sebastian Bach : His Work and Influence on the Music of Germany, 1685–1750. Vol. 3. London : Novello & Co. URL: <https://archive.org/details/johannsebastianb03spituoft> (Last accessed: 15.07.2022).
58. Taruskin R. Oxford History of Western Music. Vol 1,2. - Oxford University Press, 2009. - 3856 Pages
59. Talbot M. Vivaldi. Krarow, 1988, 251 s. 22. The J. S. Bach. Home Page JSBach.org, by Jan Hanford. URL: <http://www.jsbach.org/> (Last accessed: 16.07.2022). Музыка другої половини XVIII ст.
60. The Beethoven Reference Site. URL: <http://lvbeethoven.co.uk> (Last accessed: 15.07.2022).
61. Chomiński Józef. Chopin. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1978. 259 s.
62. Christopher John Murray, Encyclopedia of the Romantic Era, 1760–1850. Vol. 1. Taylor & Francis, 2004. 1336 p.

63. Franz Schubert Museum in Hohenems / Austria. URL: <http://www.schubertiade.at/> (Last accessed: 13.07.2022).
64. Fryderyk Chopin. URL: <http://www.chopin.pl/> (Last accessed: 11.07.2022). 19. The city of Robert Schumann. URL: <http://www.schumannzwickau.de/en/default.asp> (Last accessed: 16.07.2022). Wagner Operas. URL: <http://www.wagneroperas.com/> (Last accessed: 15.07.2022).
65. Hagel, S. (2010). *Ancient Greek Music: A New Technical History*. Cambridge and New York: Cambridge University Press.